

4. GMINA KLESZCZEWO– OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA.

Gmina - podstawowa jednostka trójszczeblowego systemu samorządu terytorialnego, wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Posiada osobowość prawną i własny majątek.

Gmina wiejska Kleszczewo. Siedziba władz samorządowych mieści się w Kleszczewie, przy ul. Poznańskiej 4, adres internetowy: www.kleszczewo.pl. Organem uchwałodawczym jest Rada Gminy, organem wykonawczym - Wójt.

POŁOŻENIE.

Gmina położona jest w województwie wielkopolskim, w powiecie poznańskim, graniczy bezpośrednio od zachodu z miastem Poznań. Przez gminę przebiega autostrada A-2 Berlin –Poznań – Warszawa oraz drogi wojewódzkie nr 433 Swarzędz – Tulce – Gądki i nr 434 Kostrzyn – Kórnik – Śrem – Gostyń - Rawicz. Kleszczewo oddalone jest 20 km od centrum Poznania, 130 km od Bydgoszczy, 170 km od Wrocławia, 280 km od Berlina i 300 km od Warszawy.

Administracyjnie dzieli się na: 12 sołectw i 16 miejscowości wiejskich.

Są to sołectwa: Bylin, Gowarzewo, Kleszczewo, Komorniki, Krerowo, Krzyżowniki, Nagradowice, Markowice, Poklatki, Śródka, Tulce oraz Zimin.

W hierarchii sieci osadniczej gminy lokalnym ośrodkiem pełniącym funkcję administracyjną dla mieszkańców jest Kleszczewo.

Gmina Kleszczewo graniczy z 5 gminami:

- od zachodu z Miastem Poznań,
- od północy z Gminą Swarzędz,
- od wschodu z Gminą Kostrzyn,
- od południowego wschodu z Gminą Środa,
- od południa z Gminą Kórnik.

BUDOWA TERENU.

Gmina leży w obrębie mezoregionu Równiny Wrzesińskiej, będącego fragmentem dużej jednostki makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego i podprowincji pojezierza Południowobałtyckiego. Ukształtowanie powierzchni terenu jest mało urozmaicone. Rzeźbę terenu tworzą: wysoczyzna morenowa płaska, wysoczyzna morenowa falista, dolina Michałówki i liczne doliny erozyjno – denudacyjne. Najwyżej położony punkt w gminie o rzędnej 102 m n.p.m. znajduje się w rejonie wsi Markowice. W dolinie strumienia

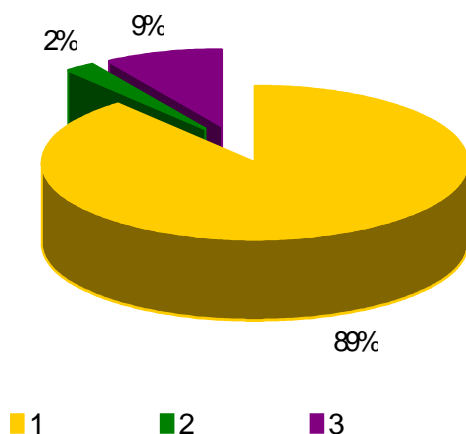
Michałówka znajduje się najniżej położony punkt o rzędnej 71 m n.p.m. Obszar gminy leży w dorzeczu Warty. Przez gminę przepływają rzeki: Kopla i jej bezpośrednie dopływy Michałówka i Męcina oraz Średzka Struga.

POWIERZCHNIA.

Powierzchnia gminy wynosi 7 477 ha, w tym:

1. użytki rolne - 6633 ha,
2. lasy i grunty leśne - 164 ha,
3. pozostałe grunty i nieużytki - 680 ha.

Rys.1. Podział powierzchni gruntów gminy w ujęciu procentowym.

LUDNOŚĆ.

Liczba mieszkańców - stan na dzień 31.12.2005 r. według danych Urzędu Gminy wynosiła – 5 056 osób.

Tab.1. Liczba ludności w latach 1982-2005 (wg danych Urzędu Gminy).

Gmina	Lata														
	1982	1984	1986	1988	1990	1992	1994	1996	1998	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ludność ogółem	3822	3997	4049	4042	4103	4142	4175	4215	4310	4508	4761	5027	5075	5174	5056

Największe wsie (pod względem liczby mieszkańców) to: Tulce, Gowarzewo, Nagradowice i Kleszczewo.

Tab.2. Prognoza liczby ludności w powiecie poznańskim na lata 2005 – 2030 (wg danych GUS).

Lata	2005 r.	2010 r.	2015 r.	2020 r.	2025 r.	2030 r.
Powiat poznański	281 811	301 625	321 140	339 539	353 283	361 226

Na podstawie analizy danych historycznych liczby ludności gminy sporządzono prognozę, w której założono wzrost liczby mieszkańców na poziomie 4,5% rocznie w latach 2006-2025.

Tab.3. Prognoza liczby ludności w gminie w latach 2006 – 2025 .

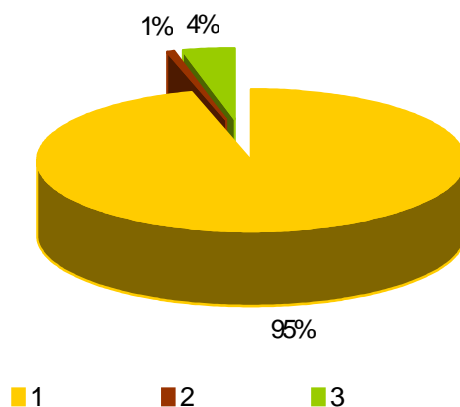
Lata	2006 r.	2010 r.	2015 r.	2020 r.	2025 r.
Prognoza ludności	5 283	6 300	7 851	9 784	12 193

ROLNICTWO I LEŚNICTWO.

Użytki rolne w gminie stanowią 89% ogólnej powierzchni gminy i zajmują 6 633 ha, w tym:

- 1) grunty orne - 6 345 ha,
- 2) sady, ogrody - 26 ha,
- 3) łąki, pastwiska - 262 ha.

Rys.2. Podział powierzchni użytków rolnych w ujęciu procentowym.

Wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod aktywizację gospodarczą i zabudowę mieszkaniową odbywa się kosztem zmniejszania się co roku powierzchni terenów rolnych.

Tab.4. Liczba gospodarstw rolnych pod względem powierzchni oraz w ujęciu % (dane z Urzędu Gminy za 2005 r.).

Powierzchnia gospodarstw rolnych	Liczba gospodarstw	Udział %
> 150 ha	2	0,4 %
50-150 ha	3	0,7%
15-50 ha	158	35,0%
5-15 ha	137	30,4%
do 5 ha	151	33,5%
OGÓLEM	451	100%

Najwięcej jest gospodarstw średnich od 15-50 ha oraz małych, o powierzchni do 5 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie wynosi 15,9 ha, i jest wyższa od średniej w województwie wielkopolskim, która kształtuje się na poziomie 10 ha.

W gminie dominują gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Produkcję roślinną w gospodarstwach indywidualnych zdominowały zboża.

Dominującym kierunkiem produkcji zwierzęcej jest hodowla trzody chlewnej i bydła.

Lasy i tereny leśne zajmują zaledwie 2% powierzchni gminy i występują głównie w jej zachodniej części.

BUDOWNICTWO.

Budownictwo mieszkaniowe.

Według danych pochodzących z przeprowadzonego w 2002 r. Narodowego Spisu Powszechnego Ludności ilość mieszkań zamieszkałych w gminie wynosiła ogółem 1 306. Liczba mieszkań zamieszkałych na stałe w 2002 r. wynosiła – 1 296.

Tab.5. Wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe na terenie gminy w 2002 r.(dane US w Poznaniu).

Wskaźniki	Średnio w gminie
liczba osób/mieszkanie	3,83
powierzchnia użytkowa mieszkania	91,2 m²
powierzchnia użytkowa na osobę	23,8 m²

Tab.6. Mieszkania zamieszkałe według: wyposażenia w gaz, sposobu ogrzewania, okresu budowy budynku w 2002 r.(dane US w Poznaniu).

Okres budowy	Ogółem	Gaz		Centralne ogrzewanie		Piece	Inne
		z sieci	z butli	zbiorowe	indywidualne		
Przed 1918	282	70	174	1	171	107	3
1918-1944	65	20	37	1	46	16	2
1945-1970	227	98	121	14	161	51	1
1971-1978	119	59	54	8	88	23	-

1979-1988	252	135	107	51	198	1	2
1989-2002	340	96	38	217	116	5	2
Będących w budowie	19	11	5	-	19	-	-
Nieustalono	-	1	1	-	1	1	-
OGÓŁEM	1 306	490	537	292	800	204	10

Budynki użyteczności publicznej.

Tab.7. Obiekty oświatowe oraz użyteczności publicznej na terenie gminy - sposób ogrzewania (dane z Urzędu Gminy).

WYSZCZEGÓLNIENIE	LOKALIZACJA	POWIERZCHNIA [m ²]	SPOSÓB OGRZEWANIA
Przedszkole samorządowe w Kleszczewie z filiami	Tulce i Zimin	510 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
Szkoły Podstawowe i Gimnazja – Zespół Szkół	Kleszczewo	6 928,4 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
	Tulce		Kotłownia na gaz ziemny
	Zimin		Kotłownia na gaz ziemny
Szkoła Podstawowa	Kleszczewo	357 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
	Tulce		Kotłownia na gaz ziemny
Budynek Urzędu Gminy	Kleszczewo	517,3 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Kleszczewo	326 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
Kościoły	Krerowo	148 m ²	Piece elektryczne
	Kleszczewo	130 m ²	Piece elektryczne
	Tulce	220 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
Hale Sportowe	Kleszczewo	2 324,4 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
	Tulce	1 684,87 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
Placówki Służby Zdrowia	Nagradowice	293,47 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
	Tulce		Kotłownia na gaz ziemny
Świetlice Wiejskie	Nagradowice	130 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
	Poklatki	103 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
	Tulce	55 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
	Kleszczewo	95 m ²	Kotłownia na gaz ziemny
	Zimin	77 m ²	Piece elektryczne

GOSPODARKA.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się dynamiczny wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów działalności gospodarczej, od małych często jednoosobowych po te zatrudniające 20-30 i więcej osób.

Korzystna lokalizacja gminy względem autostrady A-2 oraz planowanej drogi ekspresowej S-5 oraz bezpośrednie sąsiedztwo aglomeracji poznańskiej, będącej znaczącym rynkiem zbytu (usług i towarów), sprzyjają rozwojowi różnych form działalności gospodarczej. Spośród podmiotów działalności gospodarczej największą grupę stanowią zajmujące się produkcją rolną, rzemiosłem oraz handlem i usługami. Najliczniejszą grupę wśród zakładów produkcyjnych stanowią zajmujące się produkcją tworzyw sztucznych, mebli oraz przetwórstwem rolno - spożywczym

Szeroka oferta terenów przewidzianych pod aktywizację gospodarczą, rosnąca liczba podmiotów działalności gospodarczej stymuluje rozwój gospodarczy gminy i jest zachętą do dalszego inwestowania.

Mając na uwadze dynamiczny rozwój społeczno – gospodarczy i przestrzenny Rada Gminy Kleszczewo w 2005 r. uchwaliła *Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kleszczewo*, wyznaczając nowe obszary przede wszystkim pod aktywizację gospodarczą i zabudowę mieszkaniową celem zabezpieczenia długookresowej polityki przestrzennej na obszarze gminy.

Bezpośrednie sąsiedztwo miasta Poznania i ciągle rosnące potrzeby w zakresie budownictwa mieszkaniowego spowodowały iż, obszar gminy Kleszczewo stał się atrakcyjnym miejscem do zamieszkania. Rozwój terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe świadczy o właściwie zdefiniowanej polityce przestrzennej gminy.

Poniżej przedstawiono podmioty gospodarki narodowej wskazane w rejestrze regon wg. wybranych sekcji w 2003 i 2004 r.

Tab. 8. Liczba podmiotów działalności gospodarczej w gminie wg wybranych sekcji w 2003 i 2004 r. - bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne (wg danych GUS).

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA PODMIOTÓW W GMINIE	
		2003 r.	2004 r.
1.	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	22	19
2.	Przemysł	46	44
3.	Budownictwo	34	35
4.	Handel i naprawy	96	95
5.	Hotele i restauracje	7	9
6.	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	22	21

7.	Pośrednictwo finansowe	10	10
8.	Obsługa nieruchomości i firm	56	65
9.	OGÓLEM	345	351

Do największych firm działających na terenie gminy należą:

- *Poznańska Hodowla Roślin*, Tulce,
- *Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna*, Komorniki,
- *DROB*, Tulce,
- *SERIKON*, Tulce, drukarnia,
- *PHU ELKOR*, *Korcz Leszek*, Kleszczewo, handel hurtowy i detaliczny, spedycja, logistyka, przetwórstwo owoców i warzyw, tartak,
- *Product -Plus*, Kleszczewo
- *HERMESPOL*, Kleszczewo,
- *Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozwoju Zwierząt*, Tulce,
- *GOWMET Socha Zenon i Wiesław*, Gowarzewo, meble sklepowe,
- *TULPLAST Socha Ireneusz*, Tulce, produkcja wyrobów metalowych i z tworzyw sztucznych,
- *Przetwórstwo Rolno Spożywcze Michalski Tadeusz*, Krzyżowniki, handel artykułami rolnymi i ogrodniczymi,
- *DREW-TON Mieloch Aleksander, Zimin*, produkcja mebli tapicerowanych,
- *Zakład Stolarski Koszyczanek Krzysztof*, Bylin, produkcja mebli tapicerowanych,
- *Piekarnia Hoffmann Bernard*, Kleszczewo, sprzedaż artykułów spożywczych i przemysłowych.

DROGI, KOMUNIKACJA.

Przez teren gminy przebiegają:

- autostrada A-2 Berlin – Poznań – Warszawa,
- drogi wojewódzkie o łącznej długości 8,5 km :
 - nr 434 Kostrzyn – Kórnik – Śrem – Gostyń – Rawicz,
 - nr 433 Swarzędz- Tulce – Gadki,
- drogi powiatowe o łącznej długości 40 km,
- drogi gminne o łącznej długości 88 km.

Przez teren gminy przebiega w układzie równoleżnikowym Autostrada A-2 oraz w układzie południkowym planowana jest droga ekspresowa S-5. Na trasie autostrady na skrzyżowaniu z

drogą ekspresową S-5w kierunku Gniezna zlokalizowano węzeł autostradowy „Kleszczewo”. Ponadto zaprojektowano szereg wiaduktów nad autostradą na przecięciu z głównymi szlakami komunikacyjnymi. W celu umożliwienia mieszkańcom gminy dogodnego dostępu do obiektów położonych wzdłuż autostrady oraz drogi ekspresowej S-5 konieczne jest wybudowanie szeregu dróg dojazdowych i chodników. Wzrost ruchu tranzytowego stymuluje rozwój gospodarczy gminy m.in. poprzez inwestowanie na terenach aktywizacji gospodarczej przy Autostradzie A-2 i planowanej drodze ekspresowej S-5. Negatywny aspekt wzmożonego ruchu kołowego to wzrost: liczby wypadków i kolizji drogowych, zanieczyszczenia powietrza oraz natężenia hałasu ze środków transportu.

Komunikacja:

- autobusowa PKS, relacji Kleszczewo – Poznań oraz Poznań – Września.
- autobusowa podmiejska obsługiwana przez Gminny Zakład Komunalny w Kleszczewie. Zakład Komunalny obsługuje regularne linie autobusową Kleszczewo – Poznań Rataje, która obejmuje wszystkie miejscowości gminy.
- autobusowa podmiejska obsługiwana przez Wiraż- Bus na trasie Tulce – Swarzędz.
- kolejowa PKP – brak.